

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/83/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112209126
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112209126.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne F. M., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., K. XX, zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanému Q. H., nar. XX.XX.XXXX, trvala bytom M. M., B. XX, toho času bytom W., B. XX, o zaplatenie 2.500 Eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 22.02.2013 č.k. 11C 86/2012-90 takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a ukladá žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 340,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.3.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.4.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.5.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.6.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.7.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.8.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.9.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.10.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.11.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.12.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.1.2014 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.2.2014 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.3.2014 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 Eur od 1.4.2014 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 22,68 od 1.5.2014 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti vo výroku o zamietnutí žaloby rozsudok potvrdzuje.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 362,88 Eur s prísl. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobkyňa sa svojho nároku domáhala titulom vrátenia pôžičky pokiaľ ide o sumu 2.500 Eur s prísl. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa poskytla žalovanému ako pôžičku sumu 400 Eur v októbri 2010 a sumu 1.400 Eur 09.09.2011. Ďalšia pôžička z 11.07.2011 vo výške 600 Eur zatiaľ nebola preukázaná, avšak pre prijatý právny záver súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné jej existenciu preukazovať. Pri spornej pôžičke 600 Eur a nespornej pôžičke 400 Eur súd prvého stupňa zistil, že sa účastníci dohodli tak, že plnenie dlhu bolo ponechané na vôli dlžníka - formulácia vráti pôžičku, ak bude môcť. Pri takejto dohode, keď je plnenie

dlhu ponechané na vôli dlžníka, nemožno úspešne žalovať o vrátenie požičanej sumy, keďže nenastala splatnosť dlhu, ale možno žalovať len o určenie jeho splatnosti s poukazom na § 564 OZ. Preto žalobu ako predčasnú v tejto časti zamietol. Nepriznal žalobkyni ani plnenie v rozsahu 100 Eur, ktorá mala byť poskytnutá ako pôžička, kde opäť možno poukázať na túto argumentáciu, navyše však v tomto prípade chýba aj pasívna legitímácia žalovaného. Účastníci totiž zhodne uviedli, že túto sumu požičala žalobkyňa sestre žalovaného. Zodpovednosť žalovaného by nastala až v prípade jeho prevzatia dlhu alebo prístupia k záväzku jeho sestry. Takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala, vyžaduje sa v tejto súvislosti obligatórna písomná forma úkonu, ktorá vykonaná nebola. Inak súd prvého stupňa posúdil pôžičku 1.400 Eur, ktorú potvrdil aj žalovaný. Podľa úverovej zmluvy, ktorou žalobkyňa získala od sporiteľne túto sumu a následne ju požičala žalovanému, žalobkyňa mala platiť veriteľovi - sporiteľni 22,68 Eur mesačne. Súd prvého stupňa nemal dôvod neveriť jej tvrdeniu o tom, že podľa dohody so žalovaným, jej mal pravidelne tieto splátky uhrádzať. Išlo o inú situáciu ako pri predchádzajúcej pôžičke, keď žalobkyňa požičiavala žalovanému peniaze, ktoré sama mala k dispozícii, ako v prípade, keď sama splácala úver sporiteľni a v podstatne vyššej sume. Ak by bolo pravdivé a preukázané tvrdenie žalovaného o tom, že splátky mal poukazovať žalobkyni až vtedy, ak zarobí, v takom prípade by súd musel dohodu o splatnosti tejto pôžičky pre neurčitosť považovať v tejto časti za neplatnú. V prípade aplikácie § 563 Občianskeho zákonníka by žalovaný bol povinný pôžičku vrátiť nasledujúci deň po výzve žalobkyne na jej vrátenie. Žalobkyňa však tvrdila, že dohoda o splatnosti bola iná a to vo forme pravidelných splátok po 22,68 Eur mesačne, avšak bez straty výhody splátok. Nesporné je aj to, že žalovaný z nej uhradil len 12,34 Eur. Žalobkyňa preto nie je oprávnená požadovať vrátenie celej pôžičky 1.400 Eur, ale len splatných splátok (§ 565 OZ). Splatné sa stali nasledujúce splátky od októbra 2011 do januára 2013, vrátane tohto mesiaca, čo predstavuje 362,88 Eur (16 mesiacov po 22,68 Eur) a žalobe v tejto časti vyhovel, a to aj spolu s príslušenstvom, úrokmi z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka. Návrh žalobkyne na doplnenie dokazovania ohľadom zabezpečenia výpisov z účtov alebo výsluchom priateľky žalovaného a známej zo Žiliny považoval pre tento spor za irelevantné a tieto návrhy zamietol. O trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá v tejto časti navrhla rozsudok zmeniť tak, aby jej žalobe v celom rozsahu bolo vyhovené. Uvádza, že súd prvého stupňa bez rozumného a legitímneho dôvodu vylúčil dobromyseľnosť žalobkyne, ktorá žalovanému poskytla pôžičky v dobrej viere, doposiaľ ich nemá vrátené a súd jej odoprel poskytnúť súdnu ochranu. Pokiaľ ide o pôžičku 1.400 Eur, ktorú poskytla žalovanému a v súvislosti s ktorou vzala úver z peňažného ústavu uvádza, že 13.07.2012 a teda ešte pred rozhodnutím súdu prvého stupňa, splatila celý úver sporiteľni, je teda zrejmé, že v čase vyhlásenia rozsudku mala voči žalovanému pohľadávku vo výške 1.400 Eur a nie 362,88 Eur. Táto skutočnosť vyšla najavo aj z výpovede žalobkyne na pojednávaní 06.02.2013, kde uviedla, že úver už uhradila v celosti. Súd prvého stupňa tak nesprávne posúdil nárok na zaplatenie tejto sumy a bolo potrebné jej návrhu vyhovieť. Pokiaľ ide o splatnosť pôžičiek 400 a 600 Eur, nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, ktorý poukázal v tejto súvislosti na ustanovenie § 564 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa má za to, že právne posúdenie splatnosti týchto pôžičiek podľa § 564 OZ nie je možné, lebo súd nesprávne interpretoval prejav vôle zmluvných strán v súvislosti s dohodou zmluvných strán, najmä pokiaľ ide o splatnosť týchto pôžičiek a je potrebné aplikovať v tejto súvislosti § 563 OZ. Žalobkyňa pritom viackrát ústne a elektronicky vyzývala žalovaného na vrátenie týchto pôžičiek k 31.12.2011. Rovnako aj jej právny zástupca doporučeným listom vyzval žalovaného na splatenie týchto záväzkov. Ak by sa aj akceptovala interpretácia súdu o dohode o splatnosti týchto pôžičiek, splatnosť už nastala. V tejto súvislosti poukazuje na to, že sa viackrát voči žalovanému domáhala vrátenia pôžičiek a to aj v trestnom konaní a teda žalovaný mal dostatok času zabezpečiť si financie na vyrovnanie dlhu. Žalovaný pritom v priebehu roku 2012 disponoval príjmami zo sprostredkovateľskej činnosti pre spoločnosť AXA, mohol teda u žalobkyni pôžičky vrátiť, čím došlo k ich zosplateniu. Okrem toho žalobkyňa má informácie, že žalovaný si privyrábal aj brigádami a prácou na čierne, z ktorých poberal dostatočný príjem na zaplatenie pôžičiek. Pokiaľ ide o pôžičku vo výške 600 Eur, v tejto súvislosti žalobkyňa navrhovala vykonať ďalšie dokazovanie a to vyžiadanim výpisu z účtu, z ktorého by vyplynulo skutočné poskytnutie tejto pôžičky, čo však súd prvého stupňa neakceptoval. V súvislosti s pôžičkou vo výške 100 Eur súd prvého stupňa zvolil prísny formalisticko - právny prístup pri použití rovnakého formalizmu aj podpísanie zápisnice o výsluchu svedka - žalovaného v trestnom konaní možno považovať za písomné prevzatie záväzku. Sestra žalovaného dlh žalobkyni nevrátila, hoci ju na to vyzývala, a

preto vznikla táto povinnosť plniť žalovanému. V zmysle týchto dôvodov navrhla žalobkyňa podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaný navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania účastníkov v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p., vec prejednal na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), doplnil dokazovanie (§ 213 O.s.p.) výsluchom žalovaného a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je sčasti dôvodné.

Odvolačný súd vykonal pojednávanie dňa 14.05.2014, na ktorom bol prítomný žalovaný, bez účasti žalobkyne a jej právneho zástupcu, ktorý ospravedlnil neprítomnosť na tomto pojednávaní z dôvodu kolízie termínov iného pojednávania, pričom uvádzal, že žalobkyňa trvá na prítomnosti zvoleného právneho zástupcu v konaní a nesúhlasí so substitúciou na tomto pojednávaní. Žiadal preto odročiť pojednávanie, termín ktorého bol určený na deň 14.05.2014. Odvolačný súd neakceptoval tento návrh právneho zástupcu žalobkyne z toho dôvodu, že predchádzajúce odvolacie pojednávanie vytýčil na deň 28.04.2014 o 9.30 hodine a z účasti na tomto skoršom odvolacom pojednávaní sa právny zástupca žalobkyne už ospravedlňoval opäť z dôvodu kolízie termínov iného pojednávania. Tejto v poradí prvej žiadosti právneho zástupcu žalobkyne o odročenie pojednávania pre kolíziu iných termínov odvolačný súd vyhovel a ďalšie pojednávanie stanovil na 14.05.2014.

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) posudzuje súd vždy podľa konkrétnych individuálnych okolností prípadu. K otázke kolízie dvoch súdnych pojednávaní a dopadu tejto kolízie na procesné práva účastníka konania sa vyjadril Ústavný súd SR v Náleze z 13.01.1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998, v ktorom uviedol, že kolízia dvoch pojednávaní toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o ktorej advokát vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Najvyšší súd SR v rozsudku z 27.02.2000 sp. zn. 3Cdo 16/2001 pripustil, že dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, avšak len vtedy, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Ako už bolo spomínané, v prvom prípade odvolačný súd vyhovel žiadosti právneho zástupcu žalobkyne a odročil predchádzajúce pojednávanie pre jeho kolíziu s iným pojednávaním, avšak nebol žiaden dôvod akceptovať v poradí druhý totožný návrh právneho zástupcu žalobkyne na opätovné odročenie pojednávania pre kolíziu iných jeho pojednávaní. Advokát, ktorý zistí, že v dvoch súdnych konaniach dochádza v určitý deň ku kolízii nariadených súdnych pojednávaní, má vo všeobecnosti možnosť osobne sa zúčastniť na jednom z pojednávaní a v prípade druhého kolidujúceho pojednávania účelne využiť všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje - do úvahy tu medzi iným prichádza aj zastúpenie iným advokátom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 100/2011).

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, účastníci konania boli v minulosti priateľmi a žalobkyňa požičala žalovanému v rôznych časových úsekoch finančné prostriedky. Konkrétne v novembri 2010 žalobkyňa požičala žalovanému sumu 400 Eur za účelom vyplatenia jeho pokuty. Žalobkyňa v tejto súvislosti uviedla, že sa dohodli na tom, že žalovaný pôžičku vráti, ak bude môcť. Dňa 11.07.2011 žalobkyňa tvrdí, že poskytla žalovanému ďalšiu pôžičku a to v sume 600 Eur, pôžička mala slúžiť pre žalovaného na vyplatenie členského príspevku asociácie policajtov a podľa žalobkyne, tá istá dohoda ohľadom vrátenia pôžičky, platila aj v prípade poskytnutia uvádzaného plnenia.

Dňa 09.09.2011 žalobkyňa požičala žalovanému sumu 1.400 Eur, ktorú získala tak, že sama požiadala o poskytnutie úveru zo Slovenskej sporiteľne, a.s., tento úver mala splácať 10 rokov po 22,68 Eur a prvá splátka predstavovala len 12,34 Eur. Žalobkyňa tvrdila, že so žalovaným sa na splatnosti tejto pôžičky dohodla tak, že ju bude splácať v pravidelných mesačných splátkach minimálne v tom rozsahu, ako boli dohodnuté jej splátky v úverovej zmluve a teda minimálne po 22,68 Eur mesačne a pokiaľ žalovaný z vykonávanej pracovnej činnosti zarobí mesačne viac ako 100 Eur, mal by jej zaplatiť ešte 20 % zo svojho

zárobku nad spomínaných 100 Eur (podľa tvrdení žalovaného by toto plnenie malo byť v rozsahu 10 % zo zárobku nad 100 Eur mesačne).

V poradí posledná pôžička v sume 100 Eur bola poskytnutá dňa 02.08.2011 a to sestre žalovaného F. A.. Účastníci zhodne uvádzali, že pôžičku mala vrátiť menovaná a až v prípade, ak tak neurobí, pôžičku vráti žalovaný, opäť až vtedy, ak bude môcť.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom, alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 564 Občianskeho zákonníka, ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), druhovom určení veci, povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu, určenia času vrátenia. Predmetom zmluvy o pôžičke môže byť akákoľvek druhovo určená vec, ktorá je spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov. Čas vrátenia nemusí byť pritom určený konkrétnym dňom, ale stačí, ak je dohodnutý tak, že čas vrátenia možno určiť.

Vykonané dokazovanie vo veci potvrdilo, že pri pôžičke sumy 400 Eur a pôžičke sumy 600 Eur sa účastníci dohodli tak, že plnenie dlhu bolo ponechané na vôli žalovaného - dlžníka, čomu nasvedčuje formulácia, na ktorú poukazovala vo svojej výpovedi samotná žalobkyňa, že žalovaný mal vrátiť pôžičku, ak bude mať peniaze a teda ak bude môcť. Vzhľadom na tieto zistenia podporené predovšetkým vyjadreniami žalobkyne, súd prvého stupňa správne uzavrel, že splatnosť dlhu v súvislosti s takto poskytnutými pôžičkami nastať nemohla a bolo možné uplatniť zo strany žalobkyne postup podľa § 564 Občianskeho zákonníka. V rozhodnutí o žalobe podľa § 564 Občianskeho zákonníka sa súd obmedzí na určenie splatnosti dlhu bez toho, aby dlžníkovi ukladal povinnosť dlh splniť, pričom predpokladom takéhoto rozhodnutia je zistenie, že záväzok bol dohodnutý a že čas plnenia bol ponechaný na vôli dlžníka. Uvedený záver platí aj v prípade pôžičky vo výške 100 Eur poskytnutej v auguste 2011, keď navyše v súvislosti s týmto nárokom nie je daná pasívna legitímácia žalovaného. Ako už bolo uvádzané, žalobkyňa poskytla túto pôžičku sestre žalovaného a v konaní nebolo zistené, že by žalovaný spôsobom predpokladaným v ustanovení § 531 Občianskeho zákonníka a § 533 Občianskeho zákonníka prevzal takýto dlh, alebo pristúpil k záväzku svojej sestry. Súd prvého stupňa správne zdôraznil, že v prípade zmluvy o prevzatí dlhu a pristúpenia k záväzku sa vyžaduje obligatórne písomná forma takýchto úkonov, ktorá v danom prípade splnená nebola a zákonom predpokladanú formu týchto úkonov rozhodne nemôže nahradiť, tak ako to v odvolaní tvrdí žalobkyňa, zápisnica o výsluchu svedka v trestnom konaní podpísaná žalovaným.

Pokiaľ ide o pôžičku 1.400 Eur, je nepochybne zrejmé, že dohoda účastníkov ohľadom jej splácania bola taká, že žalovaný mal tento dlh plniť v splátkach po 22,68 Eur mesačne. Žalobkyňa pritom potvrdila, že so žalovaným sa nedohodla v tom zmysle, že pokiaľ splátku v príslušnom mesiaci nezaplatí, bude musieť zaplatiť celý zvyšok dlhu, tak ako to predpokladá § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je bez právneho významu poukaz žalobkyne na to, že ona sama sumu 1.400 Eur, ktorá bola poskytnutá jej zo strany peňažného ústavu, už v celom rozsahu vrátila. V tejto súvislosti išlo o odlišný právny vzťah, a to medzi žalobkyňou a peňažným ústavom, ktorý jej tento úver poskytol. Žalobkyňa však následne

takto získanú finančnú hotovosť 1.400 Eur požičala žalovanému a so žalovaným sa odlišným spôsobom dohodla na splácaní tohto dlhu a to spôsobom vyššie uvádzaným.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Výsluchom žalovaného v štádiu odvolacieho konania bolo zistené, že doposiaľ žalobkyni z titulu poskytnutých pôžičiek od doby začatia súdneho konania nevrátil ani časť tohto plnenia. Žalovaný teda neplnil ani ďalšie splatné splátky po 22,68 Eur mesačne z pôžičky poskytnutej vo výške 1.400 Eur. Ako už bolo spomínané, súd prvého stupňa z tohto titulu priznával žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 362,88 Eur s prísl., čo predstavuje 16 splátok pôžičky po 22,68 Eur od októbra 2011 do januára 2013, vrátane tohto mesiaca. Od tohto obdobia sa stali splatnými ďalšie splátky a to od februára 2013 do doby, kedy rozhodoval súd a teda do konca mesiaca apríl 2014, čo v číselnom vyjadrení predstavuje sumu 340,20 Eur (15 mesiacov x 22,68 Eur).

Keďže pre rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodujúci čas v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia, odvolací súd posúdil odvolanie žalobkyne ako sčasti dôvodné, a to pokiaľ ide o časť pôžičky 1.400 Eur, keď do konca apríla 2014 sa stala splatná časť tohto dlhu žalovaného, a to v uvádzanom rozsahu 340,20 Eur. Za tejto situácie odvolací súd postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 340,20 Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania z jednotlivito určených súm splátok do zaplatenia tohto dlhu (§ 517 ods. 2 OZ, § 3 ods. 1 Nar. č. 87/1995 Zb. v znení neskorších predpisov).

V prevyšujúcej časti rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby nad sumu 340,20 Eur s prísl. vzhľadom na vyššie uvádzané dôvody potvrdil ako vecne správny podľa § 219 O.s.p.

O trovách celého konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. S ohľadom na čiastočný úspech účastníkov v tomto konaní bolo vyslovené, že žiadny z nich nemá právo na náhradu vzniknutých trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.